Народ дуже вірив у свого Бога і споконвіків молився йому. Навіть коли жилося не кепсько, не було війн, голоду та інших злигоднів, люди ходили до церков і щиро молилися. Церкви були старими, без надміру пишноти, збудовані з каменю чи дерева. Але завжди в них товпився люд, горіли свічки й чулися щирі слова віруючих. Особливо в недобрий час, у пору війн та всілякої іншої біди чи негоди, яких на тій землі не бракувало.

Та ось настали інші часи. Невідь-звідки надійшла зневіра, люди засумнівалися й заговорили про те, що Бог не всемогутній. Скільки було бід і нещасть, а чи допоміг він хоч кому-небудь? Казали, що ні. Тож чи варто молитися, стільки часу віддавати Богові, церкві й священикам, у яких безбожна влада угледіла ворогів, ошуканців, а пізніше — і шпигунів. У газетах було видрукувано відповідні факти та свідчення, знайдено підстави, згідно з якими священиків належало знищити, і тоді, казали, життя відразу покращиться. Так було й вирішено зробити. Священиків посадили до в'язниць, інших заслали у студений край, а то й розстріляли. Церковне майно, яке назбирувалось цілі століття, поростягали по установах, попродували за кордон. Гроші, казали, потрібні, щоб голодному людові купити хліба. Насправді ж купили зброю та обладунок для війська й поліції. Поліція була

потрібніша владі, аніж зголоднілий, знеможений люд. Із куполів покинутих церков позривали зіржавілі хрести, порозбивали кольорові вітражі на вікнах. Дощ і сніг довершили неуникну справу занепаду. Релігія сконала.

Не стало ні священиків, ні ієрархів, ні церков. Зарослі кропивою та будяками, руїни горбилися в містечках і селах біля спорожнілих торгових майданів.

Та минав час, а жити краще не стало. Люди не ходили до церков, зате товпились по шинках і корчмах. Пили, як ніколи. Ніхто, крім

сварливих дружин, не забороняв того, але хто слухає дружин? Влада ж сама підохочувала народ пити, бо мала хронічний клопіт із бюджетом. Розпуста, гвалтівництво і вбивства досягли небувалих розмахів, від п'яних конфліктів люд втрачав чи не більше, ніж від війн. Війни ж тим часом вибухали, як і раніше — у житті кожного покоління. Щойно сини в батьків досягали двадцяти літ, як розпочиналася нова війна. Воювати молодь ішла натхненно, а поверталася завжди зневіреною. Незважаючи на те, чи перемогли, чи опинились переможеними. Перемога нікому не приносила вигоди, тільки нові клопоти.

Тоді, як уже минуло досить часу, згадали про Бога. Десь на вершечку влади вирішили, що зробили помилку, зрікшися віри. Народові потрібен Бог — так само, як хліб і горілка, зрозуміли керівники й дозволили вірити знову.

У країні почали відновлювати Церкву, відроджувати її складну ієрархію. Ієрархів набрали швидко, особливо найвищих. Частина перейш — ла з розчарованих у політиці інтелігентів, и частину рекрутували зі спецслужб. Кадри спецслужб взагалі мали повагу в країні, бо ніколи не обманювали владу. Яке завдання отримували, те й виконували — швидко й без зайвих роздумів.

У містах і селах покинули будувати клуби і свинарники — всі дружно почали мурувати храми. То були визначні будівлі, на їх спорудженні використовували закордонну техніку й найкращі матеріали. Проектуванням займались новостворені проектні організації, найкращі митці розписували стіни й склепіння на євангельські теми. Куполи скрізь сяяли свіжим сусальним золотом. Дзвони відливали в давніх індустріальних центрах, а також на підприємствах ВПК, і звучали вони, наче органи. Монтаж провадили за допомогою потужних кранів переважно німецького _ виробництва — швидко й бездоганно. План будівництва храмів виконувався успішно.

Та тут надійшла проблема, яку вирішити було дуже непросто: зник Бог. Скільки його не кликали — не відгукувався. Запустили в небо

космонавтів, але ті лише літали, витрачали гроші, а Бога не бачили. З усього видно було, що Бог облишив, відцурався грішних людей. Але як же бути без Бога? Не переробляти ж пишні храми на зерносховища та свинарники.

Тож вирішили створити власного, Земного Бога, який, звісно ж, буде навіть ліпшим за Бога Небесного. Бо він буде свій, знатиме людські потреби, бо ж і сам — з народу. Провели референдум, і 99,99 відсотка висловилися за Земного Бога. Його вибори відбувалися надзвичайно демократично — таємно і всезагально, кожен виборець мав один голос; світова спільнота . їх визнала. Вибрали, звісно ж, найбільш гідного такої високої посади. Оскільки всі найбільш гідні перебували у спецслужбах, звідти і взяли Земного Бога. Ним виявився найбільш для цього придатний — дуже освічений (закінчив аж три вищі навчальні заклади: партшколу, Академію господарювання й вищу школу КДБ), доктор і професор, мав пречудову кличку "Кришталь", грав у футбол, теніс, волейбол, хокей, а також у преферанс і в дурня. В якості Земного Бога обіцяв усім те, чого від нього хотіли: чоловікам — дешеву горілку, жінкам — гарних чоловіків, військовим — багато зірок на погонах і на грудях, пенсіонерам — купи "зайців". Країна була в захопленні від власного Земного Бога.

Відповідно до велемудрої постанови якось восени в один для всієї країни день розпочалися масові богослужіння. Це були дуже урочисті й гарні заходи. Привалило безліч зголоднілого за вірою люду, всі вони дивилися, слухали, захоплювались церковним антуражем — може, навіть більше, ніж на рок-концертах. Декотрі навіть хрестилися — справа наліво чи навпаки, бо вже призабули, як потрібно. Інші, трохи постоявши на службі, пробиралися на вільніше місце й запитували: а де буфет? Буфету чомусь не було — не те що на звичних виборах народних депутатів. Що промовляли священики — слухали не дуже, бо не розуміли. Керівники, які ще недавно боролися з релігійним дурманом, стояли попереду зі свічками в руках, хоча так само мало що розуміли. Лише робили вигляд. Помітно було: чекали, коли ця нудьга закінчиться й можна буде піти традиційно відзначити початок важливої справи.

Потрохи, одначе, почали звикати до церковних відправ, стояти й навіть молитися. Молитися — це значить просити в Земного Бога. Одні просили здоров'я, інші — щастя чи хліба. Начальство прохало дотацій на господарство, яке за безбожні роки зазнало страшного занепаду. Підприємці просили кредитів. Та Земний Бог після виборів ніби оглух — нічого не давав нікому. Тільки брав. Хлопців — у солдати, гроші — на податки, здоров'я — у старих, свободу — в молодих. Із плином часу народу в церквах стало меншати. Ходили вже тільки у великі свята, і то переважно люди старші. У молоді віддавна було вже інше захоплення — дискотеки та концерти поп-музики.

А потім церкви й зовсім обезлюділи, вже ніхто туди не ходив. Препишне церковне убранство — образи та позолоту — всі вже побачили, слухати ж там не було чого — по телевізору говорили цікавіше. Керівництво теж не виявляло особливої ревності, рідко з'являючись на відправах. Ієрархи й священики нарікали на низьку свідомість віруючих і просили, щоб спецслужби посприяли. Ті погоджувалися, що справи кепські, і пригадували недавнє минуле. Що в минулому не все було кепсько, що й тоді було чимало доброго. Наприклад, примус за формулою "добровільно, але обов'язково". Як колись — підписка на позику чи вибори депутатів. Як десь щось не вдавалося, виручав примус. Попросили в Земного Бога санкцію на примус, яку він дав охоче, ще й у необмеженій кількості. Бо, як всі казали, брав примус із Космосу, де його було незмірно багато. Керівництво за це дуже полюбило власного Земного Бога й почало дружно молитися за нього.

А простий люд знову впав у бідність і зневіру. Як не крути, а повернувся до звичного ще з поганських часів ідеалу — її святості Плящини. На добровільно-демократичній основі у країні почалась кампанія за будівництво відповідного символу — планувалася циклопічна споруда зі скла, бетону й сталі на центральній площі найбільшого міста у формі величезної Пляшки. Було затверджено відповідний проект, але стримувала одна несподівана й практично нерозв'язна проблема: має вона бути закоркована чи ні? Якщо

закоркована, казали, буде недемократично, якщо без... Відомо, що буває з пляшкою без корка. Тож чекають благословення Земного Бога — як він вирішить, так і буде.

Мабуть, колись дочекаються. Але що ж тоді буде?